

[Brorsen.]

Tilladelser fra Forvaltningsmyndighederne. Lovgivningsmagtens Indgreb i det økonomiske Liv finder ikke Sted ved almindelige Forskrifter, der slet og ret er forbindende for Borgerne; men hver Lov etablerer et System af konkrete Tilladelser, Bevillinger, Dispensationer, Licenser, Adkomster, Autorisationer, Godkendelser, Anerkendelser, hvad det nu alt sammen hedder. Dette er et Led i en politisk Udvikling, som der ikke her skal tages Stilling til. Men man bør være opmærksom paa, at en Retstilstand, som saaledes stiller stedse flere Samfundsborgere i et konkret Afhængighedsforhold til Forvaltningsmyndighederne, hvis øverste Instanser baade i Stat og Kommune er og maa være partipolitiske Magthavere, er usund for det demokratiske Statsstyre.“

Det forekommer mig, at Professoren i Virkeligheden her har ramt Pletten, ikke mindst ved de sidste Udtalelser, jeg nu har haft Lejlighed til at oplæse.

Jeg nævner saa, at vi i vort Forslag søgte at fastslaa, hvad der var hver Mands og Kvindes Ret her i dette Land: lige Ret til Arbejde, lige Ret til offentlige Stillinger af enhver Art, naar de havde Kvalifikationerne naturligtvis, men Retten skulde ikke være afhængig af, om de var Medlemmer af bestemte Organisationer eller stod uden for Organisationerne. Jeg mener, at ogsaa paa dette Omraade er den Affattelse, vi har givet disse Paragraffer i vort Forslag, helt anderledes fyldestgørende og betryggende end Paragrafferne i Regeringens Forslag.

Man vil altsaa forstaa paa det, jeg her har sagt, og det, jeg tidligere har sagt, at der er en Række Bestemmelser i Grundlovsforslaget, som for os er utilfredsstillende, hvorfor vi ikke fra Venstres Side kan medvirke til Forslagets Gennemførelse. Men jeg vil sige, at bliver Forslaget forkastet, er det givet, at vi naturligtvis er villige til paa nyt Grundlag at forhandle om Ændringer i den nugældende Grundlov. Men det er klart, det vil vi holde fast ved, at en ny Grundlov skal ogsaa i vore Øjne være bedre end den, vi gaar bort fra. En Grundlov skal Folket jo leve under i en længere Aarrække, og derfor er det af den største Betydning, at hver Linie er nøje gennemtænkt, at hver Ting, der staar i den, er omhyggeligt forberedt, og der er efter vor Mening saa meget i Forslaget, der kun har faaet en rent overfladisk Behandling.

Statsministeren gjorde opmærksom paa under Forelæggelsen forleden, at beklageligvis havde alle Partier ikke sluttet op om Forslaget, og jeg kan jo tænke mig, at den højtærede Statsminister her ikke mindst har tænkt paa Venstre. Men Statsministeren fortsætter med, at saaledes havde det jo været tidligere, og saaledes vilde det vel ogsaa blive i Fremtiden. Ja, jeg har for mit Vedkommende ved en tidligere Lejlighed gjort opmærksom paa, at i 1920 stillede Socialdemokraterne sig passive over for saadanne Grundlovsændringer, som da var en bydende Nødvendighed for, at Sønderjyderne kunde faa fuld og hel Borgerret i Riget. Da stillede man sig passiv fra socialdemokratisk Side, og jeg mener rigtignok, at dette ikke kan sammenlignes med Venstres Stilling nu: at vi ikke vil stemme for en Grundlov, der indeholder saa store Mangler, som den Grundlov, der er til Behandling i Dag, efter vor Opfattelse har.

Det er jo givet, at rent rigsdagsmæssigt set er Sagen afgjort; Forslaget vil blive vedtaget paa ny nu inden ret længe i begge Rigsdagens Ting. Men vil Grundloven saa blive vedtaget ved Folkeafstemningen? Det er det store Spørgsmaal, og derom er der jo mange der tvivler, ogsaa inden for Forligspartierne. Jeg skal ikke agere Spaamand, men det kommer altsaa frem inden for Forligspartierne baade i Tale og Skrift, at de har deres Tvivl, og at de har en stor, jeg havde nær sagt en dundrende Mistillid til hinanden. Det kommer frem baade i Tale og Skrift; vi havde et karakteristisk Udslag af det for et Par Dage siden, for en Gangs Skyld over for Socialdemokraterne, i det ærede Medlem Hr. Korsgaards Udtalelser.

Socialdemokraterne har jo stadig sagt til de Konservative: Kan man nu stole paa dem, kan man nu stole paa, at de faar deres Folk ud ved Folkeafstemningen? — og der laa i disse Udtalelser absolut en stærk Tvivl. Saa vender det ærede Medlem Hr. Korsgaard Spørgsmaalet om: Kan man stole paa Socialdemokraterne, vil de gøre deres Pligt nu paa Folkeafstemningsdagen? Det var jo det, der gav Anledning til de kraftige Replikker fra det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Side. Men jeg gør kun opmærksom paa den Mistænksomhed, som de gensidig nærer over for hinanden netop med Hensyn til, hvorledes det vil gaa ved Folkeafstemningen. Jeg tør nok antyde, at hvis det gaar galt, vil man temmelig sikkert komme til at se en Erklæringskrig fra disse Partiers Side, som vi aldrig har været Vidne til før, idet man gensidig vil rette den Beskyldning mod hinanden: Det var jo